

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА

Кафедра соціології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В.о. декана історичного факультету
проф. Сіромський Р.Б. _____
30 серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СОЦІАЛЬНА СТАТИСТИКА

Освітній рівень: **Бакалавр**

Галузь знань: **05 Соціальні та поведінкові науки**

Спеціальність: **054 Соціологія**

Освітня програма: **Прикладна соціологія, Бізнес-соціологія**

Факультет: **Історичний**

2023-2024 навчальний рік

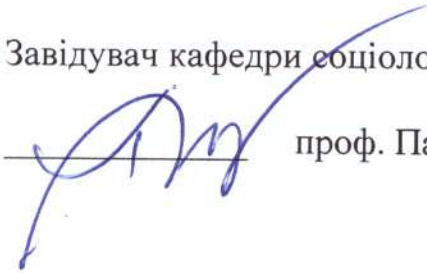
Робоча програма навчальної дисципліни «Соціальна статистика» для студентів першого курсу бакалаврської програми за спеціальністю 054 Соціологія.

Розробник: Химович О.С., доцент кафедри соціології, кандидат соціологічних наук

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри соціології

Протокол від 28 серпня 2023 року № 1

Завідувач кафедри соціології

проф. Пачковський Ю.Ф.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 3,5	Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»	Нормативна	
Модулів – 3	Спеціальність 054 Соціологія	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		2023-й	2024-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: Статистичне спостереження/ дослідження		Семестр	
Загальна кількість годин 135		2	
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 3,5	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	- год.	
		Практичні, семінарські	
		-	
		Лабораторні	
		48 год.	
		Самостійна робота	
		57	
		Індивідуальні завдання: наліз результатів статистичного спостереження	
	Вид контролю: залік		

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%): для денної форми здобуття освіти – **84%**

2. Мета та завдання навчальної дисципліни “Соціальна статистика”

Мета курсу: навчити студентів основам соціальної статистики із врахуванням особливостей їхньої аплікації в середовище практичних соціологічних досліджень, а також аналізу цифри.

Соціальна статистика - це міждисциплінарна галузь у ширшій сфері статистики, яка зосереджується на зборі, аналізі, інтерпретації та представленні даних, пов'язаних із соціальними явищами. Вона використовує статистичні методи для вивчення і розуміння різних аспектів людської поведінки, суспільних моделей і соціальних структур. Дисципліна відіграє вирішальну роль в інформаційному забезпеченні процесів прийняття рішень у таких галузях, як соціологія, економіка, політологія, громадське здоров'я та інші соціальні науки.

Ключовими компонентами соціальної статистики є розробка та проведення опитувань, експериментів та спостережень для збору даних з різноманітних соціальних питань. Дослідники в галузі соціальної статистики часто використовують статистичні методи для аналізу даних, виявлення закономірностей і формулювання значущих висновків про соціальну динаміку. Ці висновки сприяють розробці науково обґрунтованої політики, соціальних програм і втручань, спрямованих на вирішення суспільних проблем і поліпшення загального добробуту громад.

Соціальні статистики стикаються з унікальними викликами, такими як робота зі складними та динамічними соціальними системами, боротьба з потенційними упередженнями при зборі даних та дотримання етичних міркувань при проведенні досліджень. Оскільки технології та доступність даних продовжують розвиватися, соціальна статистика також адаптується, впроваджуючи нові методології та технології, такі як аналіз великих даних і машинне навчання.

Основні завдання курсу:

1. Ознайомити студентів із основними поняттями і категоріями статистики.
2. Сформувані необхідні теоретичні знання та розвинути відповідні практичні навички із проведення статистичного дослідження.
3. Навчити здійснювати комплексну описову статистику числових вибірок із врахуванням чистих та стандартизованих значень.
4. Допомогти оволодіти навичками із перевірки статистичних гіпотез щодо розподілу значень однієї числової вибірки.
5. Навчити виконувати різноплановий аналіз зв'язку між змінними, враховуючи їхній формат та статус .
6. Допомогти оволодіти необхідними переносними навичками з метою кваліфікованого застосування отриманих знань та вміннями під час організування та проведення самостійних практичних соціологічних досліджень.

У результаті успішного проходження курсу студент(ка) набуде загальні та спеціальні (фахові, предметні) компетентності, що сприятимуть формуванню відповідних результатів навчання:

Загальні компетентності:

ЗК04. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК09. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК04. Здатність збирати, аналізувати та узагальнювати соціальну інформацію з використанням соціологічних методів.

СК06. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації

Результати навчання:

РН04. Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач.

РН07. Вміти використовувати інформаційно-комунікаційні технології у процесі пошуку, збору та аналізу соціологічної інформації.

Зміст понять: статистична закономірність; статистична сукупність; вимірювання; статистична ознака (змінна характеристика (змінна)); варіація; кількісні та атрибутивні ознаки; шкали вимірювання; статистичне дослідження; полігон, гістограма, секторна діаграма; міри варіації, центральної тенденції, розподілу; стандартизовані значення та нормальний розподіл; ймовірність; нульова та альтернативна гіпотези; емпірична апробація гіпотези; теорема центрального ліміту; точкове та інтервальне оцінювання параметрів генеральної сукупності; рух населення; природний рух, механічний рух; статистичне спостереження, генеральна сукупність, вибіркова сукупність; трудові ресурси, працездатність, коефіцієнт зайнятості трудових ресурсів, коефіцієнт зайнятості працездатного населення; безробіття, фрикційне безробіття; сезонне та структурне безробіття; заробітна плата; номінальна заробітна плата, суспільство споживачів.

Місце в структурно-логічній схемі спеціальності. Цей курс є основним у комплексі навчальних курсів циклу професійної підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня “бакалавр”, скерованих на оволодіння методологією та методами статистичних соціологічних досліджень, а саме: “Методи збору соціологічної інформації”, “Соціальна структура та стратифікація”, “Економічна соціологія”, “Основи демографії”.

3. Програма навчальної дисципліни “Соціальна статистика”

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Вступ до соціальної статистики. Представлення статистичних даних

Тема 1. Основні поняття і категорії статистики. Міфи про соціальну статистику.

Зміст поняття “статистика”.

Об’єкт та предмет статистики. Галузі статистики.

Статистична закономірність.

Статистична сукупність.

Вимірювання як передумова та початок статистичного узагальнення.

Статистична ознака (змінна характеристика (змінна)).

Міфи про соціальну статистику.

Тема 2. Статистична методологія

Особливості статистичної методології, як комплексу спеціальних методів і прийомів дослідження.

Послідовність етапів статистичного дослідження.

Статистичне спостереження як метод інформаційного забезпечення.

Види статистичного спостереження.

Суть статистичного зведення і його завдання.

Методологічні аспекти статистичних групувань.

Статистичні ряди розподілу та їхні характеристики.

Статистичні таблиці.

Основні види аналізу зведених даних.

Тема 3. Статистичне спостереження

Суть й організаційні форми статистичного спостереження.

Види та способи спостереження.

Програмно-методичні та організаційні питання статистичного спостереження.

План статистичного спостереження.

Помилки спостереження. Систематичні помилки. Помилки репрезентативності.

Помилка реєстрації.

Звітність.

Тема 4. Узагальнюючі статистичні показники

Суть і види статистичних показників.

Абсолютні величини.

Відносні величини.

Середні величини.

Модель показника.

Система статистичних показників. Система економічних показників.

Тема 5. Статистика інформатизації

Статистика інформаційної діяльності.

Мета інформаційної діяльності.

Інформаційні ресурси в галузі статистики.

Основні напрями інформатизації суспільства в Україні.

Статистичні показники інформатизації суспільства.

Інформатизація органів державної статистики.

Адміністративні інформація та напрями її використання.

Тема 6. Подання статистичних даних

Статистичні таблиці.

Групові таблиці.

Комбінаційні таблиці.

Макет таблиць.

Основні елементи статичних графіків.

Тема 7. Графічна репрезентація даних статистичних досліджень

Використання графіків: ілюстраційні та аналітичні графіки.

Основні види графіків для представлення розподілу однієї ознаки: полігон, гістограма, секторна діаграма, блочні діаграми тощо.

Використання графіків для представлення спільного розподілу двох ознак.

Основні правила оформлення графіків.

Побудова графіків з використанням програми МО EXCEL.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. НАПРЯМКИ СТАТИСТИЧНОГО АНАЛІЗУ СОЦІАЛЬНИХ ЯВИЩ (ПРОЦЕСІВ).

Тема 8. Суспільство як соціальна система. Населення як об'єкт соціальної статистики.

Джерела інформації про соціальне життя суспільства. Основні джерела інформації про об'єкти соціальної статистики.

Принципи й етапи формування вибірок для проведення вибіркового обстеження населення.

Суть опитування та моніторингу.

Суть соціальних показників.

Властивості соціальних показників.

Класифікації та групування: сутність та різниця. Методи класифікації. Види групувань у соціальній статистиці.

Соціальна статистика і населення.

Населення як об'єкт соціальної і демографічної статистики.

Формування масивів інформації про населення залежно від сфери дослідження: соціальної або демографічної.

Категорії населення.

Тема 9. Статистика соціального складу і руху населення.

Статистичне вивчення чисельності руху населення.

Екстенсивний та інтенсивний аналіз.

Абсолютні характеристики населення. Середнє населення.

Рух населення.

Основні показники механічного руху населення.

Соціально-демографічна структура населення.

Склад населення за статтю, вікові характеристики.

Старіння населення та його показники. Сімейний склад населення.

Соціальна мобільність і зміни структури населення.

Тема 10. Статистика зайнятості, ринку праці і безробіття

Поняття, склад та рух трудових ресурсів.

Завдання статистики зайнятості і безробіття.

Коефіцієнт зайнятості.

Показники статистики зайнятості, їх значення та використання в статистичному та соціологічному вивченні проблем зайнятості.

Безробіття як соціально-економічне явище.

Статистичний аналіз безробіття: показники, напрямки статистичного аналізу, джерела статистичної інформації.

Особливості статистичного вивчення ринку праці.

Рівень безробіття за методологією МОП. Статистичний портрет безробітного.

Сучасний стан і тенденції зайнятості в Україні

Міжнародні стандарти критеріїв вивчення безробіття.

Тема 11. Статистика рівня життя населення і бідності

Поняття категорії «Рівень життя населення» і завдання статистичного вивчення.

Обстеження бюджетів домашніх господарств як основна інформаційна база для вивчення рівня життя населення.

Система показників рівня життя населення.

Види і склад доходів населення. Статистика доходів населення. Заробітна плата.

Статистичний аналіз диференціації населення за рівнем доходів.

Міжнародна методологія рахунку індексу розвитку людського потенціалу.

Тема 12. Статистика доходів населення і споживання матеріальних благ (послуг).

Поняття потреб і споживчих комплексів.

Нормативи споживання і споживчі бюджети. Соціальні гарантії.

Показники споживання матеріальних благ і послуг.

Споживчий кошик. Раціональний споживчий бюджет (досвід України).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. Статистичне вивчення населення як об'єкта соціальної статистики

Тема 13. Статистика громадської думки

Визначення поняття «громадська думка».

Предметне поле статистики громадської думки.

Соціальне самопочуття.

Соціальне значення і завдання статистичного вивчення громадської думки.

Показники статистики громадської думки.

Організація вибіркового спостереження (опитування).

Ключові етапи організації вивчення громадської думки

Статистичні методи вивчення громадської думки.

Тема 14. Статистика зовнішнього середовища та послуг систем охорони здоров'я

Завдання статистики навколишнього середовища.

Якість навколишнього середовища як одна і умов життя людини.

Поняття розселення населення, його показники.

Сукупність елементів навколишнього середовища та їх стан.

Комплексна система показників статистики навколишнього середовища.

Показники статистики водних ресурсів.

Система статистичних показників стану охорони та забруднення атмосфери.

Методологічні проблеми статистики здоров'я.

Групи показників здоров'я заселення: демографічні, медичні, показники суб'єктивної оцінки стану здоров'я населення.

Показники доступності та рівня медичного обслуговування.

Статистика захворюваності. Поняття захворюваності.

Тема 15. Військова статистика.

Статистичні показники в умовах війни.

Політичні, економічні та демографічні показники статистики, які впливають на становище населення України в умовах військового конфлікту.

Статистика військова, галузь соціальної статистики, що вивчає кількісну сторону військових явищ при підготовці до війни, в ході війни і після її закінчення в нерозривному зв'язку з їх якісною стороною. Найважливіші завдання статистики військової: аналіз статистичних даних, що розкривають рівень економічних, морально-політичних і військових потенціалів країн, що вивчаються, міру підготовки їх до війни; виявлення військових і мобілізаційних можливостей країни, військової підготовки населення; кількісний аналіз стану озброєних сил держави, особливостей їх організації, співвідношення видів озброєних сил і пологів військ, наявності резервів; дослідження різносторонніх показників в допомогу стратегії, оперативному мистецтву і тактиці для розробки оперативно-тактичних норм, підготовки, організації і ведення бою і операції, а також для цілей військово-історичних досліджень.

Статистика щодо володіння зброєю в Україні, легалізація зброї, нелегальна та легальна зброя та боєприпаси. Жінки та діти на війні.

Статистика самогубств серед людей, які тривалий час перебувають на території бойових дій, тощо.

4. Структура навчальної дисципліни “Соціальна статистика”

Основними складовими навчальної дисципліни є аудиторні заняття (лабораторні) та самостійна робота студентів.

№ теми	Назва теми/змістового модулю	Кількість годин		
		Лабораторні	Інд. дом. завдання	Самостійна робота
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Вступ до соціальної статистики.				
Представлення статистичних даних				
Тема 1	Основні поняття і категорії статистики. Міфи про соціальну статистику.	4	+	4
Тема 2	Статистична методологія.	2	+	2
Тема 3	Статистичне спостереження	6	+	6
Тема 4	Узагальнюючі статистичні показники	2		2
Тема 5	Статистика інформатизації	2	+	2
Тема 6	Подання статистичних даних	2	+	2
Тема 7	Графічна репрезентація даних статистичних досліджень.	2	+	2
<i>Усього годин:</i>		<i>20</i>		<i>20</i>
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Напрямки статистичного аналізу соціальних явищ (ПРОЦЕСІВ).				
Тема 8	Суспільство як соціальна система. Населення як об'єкт соціальної статистики	4	+	2
Тема 9	Статистика соціального складу і руху населення	2	+	2
Тема 10	Статистика зайнятості, ринку праці і безробіття	4	+	4
Тема 11	Статистика рівня життя населення і бідності	4	+	4
Тема 12	Статистика доходів населення і споживання матеріальних благ (послуг)	2	+	4
<i>Усього годин:</i>		<i>16</i>		<i>16</i>

№ теми	Назва теми/змістового модулю	Кількість годин		
		Лабораторні	Інд. дом. завдання	Самостійна робота
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. Статистичне вивчення населення як об'єкта соціальної статистики				
Тема 13	Статистика громадської думки	4	+	6
Тема 14	Статистика зовнішнього середовища та послуг систем охорони здоров'я	4	+	7
Тема 15	Військова статистика.	4	+	8
<i>Усього годин:</i>		<i>12</i>		<i>21</i>
<i>ІНДЗ:</i>			+	
ЗАГАЛОМ:		48		57

5. Теми лабораторних занять навчальної дисципліни “Соціальна статистика”

№	Назва теми/змістового модулю	Кількість годин
		Лабораторні
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Вступ до соціальної статистики.		
Представлення статистичних даних		
Тема 1	Основні поняття і категорії статистики. Міфи про соціальну статистику.	4
Тема 2	Статистична методологія	2
Тема 3	Статистичне спостереження	6
Тема 4	Узагальнюючі статистичні показники	2
Тема 5	Статистика інформатизації	2
Тема 6	Подання статистичних даних	2
Тема 7	Графічна репрезентація даних статистичних досліджень.	2
<i>Усього годин:</i>		<i>20</i>
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Напрямки статистичного аналізу соціальних явищ (ПРОЦЕСІВ).		
Тема 8	Суспільство як соціальна система. Населення як об'єкт соціальної статистики	4
Тема 9	Статистика соціального складу і руху населення	2
Тема 10	Статистика зайнятості, ринку праці і безробіття	4
Тема 11	Статистика рівня життя населення і бідності	4
Тема 12	Статистика доходів населення і споживання матеріальних благ (послуг)	2
<i>Усього годин:</i>		<i>16</i>
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. Статистичне вивчення населення як об'єкта соціальної статистики		
Тема 13	Статистика громадської думки	4
Тема 14	Статистика зовнішнього середовища та послуг систем охорони здоров'я	4
Тема 15	Військова статистика	4
<i>Усього годин:</i>		<i>12</i>
ЗАГАЛОМ:		48

**6. Самостійна робота студентів в рамках навчальної дисципліни
“Соціальна статистика”**

№	Назва теми/змістового модулю	Кількість годин
		Самостійна робота
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Вступ до соціальної статистики.		
Представлення статистичних даних		
Тема 1	Основні поняття і категорії статистики. Міфи про соціальну статистику.	4
Тема 2	Статистична методологія.	2
Тема 3	Статистичне спостереження	6
Тема 4	Узагальнюючі статистичні показники	2
Тема 5	Статистика інформатизації	2
Тема 6	Подання статистичних даних	2
Тема 7	Графічна репрезентація даних статистичних досліджень.	2
<i>Усього годин:</i>		20
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Напрямки статистичного аналізу соціальних явищ (ПРОЦЕСІВ).		
Тема 8	Суспільство як соціальна система. Населення як об'єкт соціальної статистики	2
Тема 9	Статистика соціального складу і руху населення	2
Тема 10	Статистика зайнятості, ринку праці і безробіття	4
Тема 11	Статистика рівня життя населення і бідності	4
Тема 12	Статистика доходів населення і споживання матеріальних благ (послуг)	4
<i>Усього годин:</i>		16
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. Статистичне вивчення населення як об'єкта соціальної статистики		
Тема 13	Статистика громадської думки	6
Тема 14	Статистика зовнішнього середовища та послуг систем охорони здоров'я	7
Тема 15	Військова статистика	8
<i>Усього годин:</i>		21

<i>№</i>	<i>Назва теми/змістового модулю</i>	<i>Кількість годин</i>
		<i>Самостійна робота</i>
ЗАГАЛОМ:		57

7. Індивідуальні завдання в рамках навчальної дисципліни “Соціальна статистика”.

Навчальні заняття.

Передбачають систематичний і послідовний виклад навчального матеріалу зі застосуванням мультимедійного проєктора, в якому значну долю складають аналітичні маніпуляції з результатами статистичних спостережень у середовищі EXCEL, які здійснюватиме лектор. Відтак кожний студент здійснює індивідуальні завдання у форматі презентацій із аналізу результатів статистичних спостережень, що ґрунтуються на застосуванні відповідних баз даних державного відділення статистики. Представлення індивідуальних даних є обов’язковими до виконання видом роботи студентом.

Самостійна робота складається представлення на лекційному чи семінарському заняттю діагностики обраної ним теми із запропонованих нижче завдань..

Індивідуальні завдання самостійної роботи є:

1. Порівняння переписів населення 1991 / 2001 / 2019 рр.
2. Джерела засобів існування населення України (за даними Всеукраїнського перепису населення, зріз цифр з 1991 по 2021 р.)
3. Динаміка споживчого бюджету України (1991 - 2021 р.). Аналіз споживчого кошика 2021 р.
4. Статистичний аналіз диференціації доходів населення України (1991-2021 рр.).
5. Особливості аналізу стану житлових умов сільських та міських мешканців Львівщини (іншого регіону) (статистичний аналіз 90-х, 00-х, 2020-х рр).
6. Статистичний аналіз стану шкільної та вищої освіти України та Львівщини у періоди 2010-2020 рр..
7. Стан здоров’я населення України (за даними вибіркового опитувань домогосподарств 90-х, 00-х, 2010-х рр, а також показники 2020 року). Статистична оцінка рівня здоров’я населення країни
8. Статистичний аналіз та особливості стану соціального забезпечення населення України: діахронний вимір (1991-2021 рр.) .
9. Тенденції смертності і тривалості життя населення України: всеукраїнський та регіональний виміри (Львівщина).
10. Показники репродуктивної поведінки населення України (за даними Всеукраїнського перепису населення 1991/2020 р.)
11. Статистичний аналіз стану навколишнього середовища в окремих регіонах України.
12. Аналіз статистичних даних від Збройних Сил України (кількість легальної та нелегальної зброї) станом на 2021 р.
13. Статистика культури, мистецтва і відпочинку в Україні та світі (порівняння).
14. Система показників статистики безпеки та громадського порядку.
15. Статистика професій України: динаміка тенденцій від 1991 р. до 2021 р.

16. Статистичний аналіз злочинності в Україні.
17. Статистичний аналіз довкілля (екологічні показники).
18. Статистична інформація про міста і громади.

8. Методи навчання в рамках дисципліни “Соціальна статистика”

Лабораторні заняття. Відвідування та активна участь студентів у роботі лабораторних занять є обов’язковою умовою успішного засвоєння навчальної дисципліни. На лабораторних заняттях студенти працюють в малих робочих групах (до 5 осіб) та протягом курсу виконують наскрізне навчальне завдання пов’язане яке передбачає відпрацювання практичних навичок на кожному етапі статистичного спостереження / дослідження.

Форми участі студентів у проведенні навчальних занять та їх короткий опис. Передбачають систематичний і послідовний виклад навчального матеріалу зі застосуванням мультимедійного проектора, а також використання баз даних представлені сайті Державної служби статистики України. Відвідування лабораторних для студентів є обов’язковим.

Під час оцінювання тестів та самостійних робіт увагу буде звернено на зворотний зв’язок, завдяки якому кожний/на студент/ка отримає детальний аналіз допущених помилок чи неточностей.

Вимоги до виконання самостійної роботи зі статистичного аналізу числових вибірок з використанням програми MO EXCEL:

- самостійна робота складається з трьох основних частин: а) п’яти вступних завдань; б) аналізу роботи із базами даних Держкомстату;
 - самостійну роботу студент/ка виконує впродовж навчального семестру за результатами отримання конкретних знань та розвитку практичних вмінь; практичними завданнями самостійної роботи є:
1. Порівняння переписів населення 1991 / 2001 / 2019 рр.
 2. Джерела засобів існування населення України (за даними Всеукраїнського перепису населення, зріз цифр з 1991 по 2021 р.)
 3. Динаміка споживчого бюджету України (1991 - 2021 р.). Аналіз споживчого кошика 2021 р.
 4. Статистичний аналіз диференціації доходів населення України (1991-2021 рр.).
 5. Особливості аналізу стану житлових умов сільських та міських мешканців Львівщини (іншого регіону) (статистичний аналіз 90-х, 00-х, 2020-х рр).
 6. Статистичний аналіз стану шкільної та вищої освіти України та Львівщини у періоди 2010-2020 рр..
 7. Стан здоров’я населення України (за даними вибірових опитувань домогосподарств 90-х, 00-х, 2010-х рр, а також показники 2020 року). Статистична оцінка рівня здоров’я населення країни
 8. Статистичний аналіз та особливості стану соціального забезпечення населення України: діахронний вимір (1991-2023 рр.) .
 9. Тенденції смертності і тривалості життя населення України: всеукраїнський та регіональний виміри (Львівщина).
 10. Показники репродуктивної поведінки населення України (за даними Всеукраїнського перепису населення 1991/2023 р.)
 11. Статистичний аналіз стану навколишнього середовища в окремих регіонах України.
 12. Аналіз статистичних даних від Збройних Сил України (кількість легальної

та нелегальної зброї) станом на 2022 р.

13. Статистика культури, мистецтва і відпочинку в Україні та світі (порівняння).
14. Система показників статистики безпеки та громадського порядку.
15. Статистика професій України: динаміка тенденцій від 1991 р. до 2023 р.
16. Статистичний аналіз злочинності в Україні.
17. Статистичний аналіз довкілля (екологічні показники).
18. Статистична інформація про міста і громади.

9. Методи контролю засвоєння знань студентами в рамках навчальної дисципліни “Соціальна статистика”

Оцінювання знань студентів здійснюватиметься на основі модульно-рейтингової системи за шкалою від 0 до 100 балів. Остаточний рейтинг складається з рейтингу роботи студента/ки впродовж семестру та його/її рейтингу на заліку. Рейтингова оцінка знань студентів з вказаної дисципліни визначається за сумою балів, отриманих студентами впродовж ю. Це відповідно 100 балів за роботу в семестрі.

1. Методи поточного семестрового контролю.

Модульний контроль. Упродовж семестру будуть проведені дві модульних контрольні у письмовому форматі, кожний з яких буде оцінено за 10-бальною системою. Максимальна кількість балів за цей вид роботи – 20 балів.

Умови проходження проміжних контрольних:

- всі контрольні роботи матимуть письмовий формат;
- якщо студент/ка пропустив/ла ту чи іншу контрольну без поважної причини, він/вона не матиме права його відробити.

Оцінювання ступеня участі в роботі лекційних та семінарських занять. Оскільки курс побудований на інтенсивному застосуванні великого масиву практичних завдань у контексті статистичного аналізу числових вибірок з використанням програми МО EXCEL, відвідування лабораторних занять є обов’язковим. Результати відвідування аудиторних занять будуть обліковані. Максимальна кількість балів за умови відвідання усіх аудиторних занять – 20 балів.

Якщо за результатами модульно-рейтингового контролю протягом семестру студент/ка отримав/ла менше 51 бал, то він/вона вважається таким/ою, що не виконав/ла усі види робіт, які передбачені навчальним планом на семестр з дисципліни. Такий/ка студент/ка має змогу скласти іспит за талоном № 2, але для цього він/на повинен/на виконати передбачене кафедрою завдання.

Письмові роботи/презентації: очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (індивідуальні презентації, письмові роботи та завдання самостійної роботи)

Академічна доброчесність: очікується, що роботи студентів будуть їхніми оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, втручання в роботу інших студентів становлять, однак не обмежують прикладів можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак цього є підставою для незарахування тієї або іншої роботи студента викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відповідно, жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі практичні заняття курсу та інформують викладача про неможливість відвідати заняття. Студенти зобов'язані дотримуватися всіх термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом для їх виконання та своєчасного оцінювання.

Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані в поточному навчанні, бали за індивідуальні презентації та письмові роботи й завдання самостійної роботи. При цьому, обов'язково враховуються присутність на заняттях й активність студента під час практичного заняття; списування та плагіат, несвоєчасне виконання поставлених завдань.

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Результати навчання	Методи навчання і викладання	Методи досягнення навчання	оцінювання результатів
РН04. Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач.	дискусія, індивідуальна, групова та командна робота в рамках практично орієнтованих лабораторних занять, самостійна робота, індивідуальне завдання	захист відповіді, групове участь в дискусіях.	презентації, доповнення, обговорення,
РН07. Вміти використовувати інформаційно-комунікаційні технології у процесі пошуку, збору та аналізу соціологічної інформації.	інтерактивні лабораторні заняття, командна робота в рамках дискусійних та практично орієнтованих лабораторних заняттях, самостійна робота, індивідуальне завдання	усні виступи/обговорення, презентації, доповнення, обговорення, участь в дискусіях	відповіді, групове

2. Підсумковий контроль в рамках дисципліни “Соціальна статистика” у форматі заліку.

Залік, згідно з рішенням Вченої ради історичного факультету, виставляється на основі роботи під час семестру.

ПИТАННЯ НА ЗАЛІК
з нормативного навчального курсу
“Соціальна статистика”

1. Зміст поняття «статистика», об’єкт та предмет. Основні галузі статистики.
2. Статистична закономірність, статистична сукупність. Закон великих чисел.
3. Типи шкал вимірювання (номінальна, порядкова, інтервальна, метрична).
4. Номінальна шкала вимірювання: властивості, особливості її застосування.
5. Порядкова шкала вимірювання: властивості, особливості її застосування.
6. Метрична шкала вимірювання: властивості, особливості її застосування.
7. Інтервальна шкала вимірювання: властивості, особливості її застосування.
8. Основні етапи статистичного дослідження (особливості: спостереження, систематизації та групування результатів, аналізу даних).
9. Суть та організаційні форми статистичного спостереження.
10. Види та способи статистичних спостережень.
11. Програмно-методологічні та організаційні питання статистичного спостереження.
12. Подання статистичних даних: статистичні таблиці, основні елементи статистичних графіків.
13. Суть та приклади статистичної закономірності.
14. Суть і види статистичних показників.
15. Абсолютні та відносні величини.
16. Суспільство як соціальна система.
17. Середні величини. Середня арифметична.
18. Чисельність населення (наявне, постійне, тимчасове присутнє, тимчасове відсутнє населення).
19. Склад населення (особливості: стать, вік, шлюбний стан, національність, мова, освіта).
20. Рух населення (відтворення населення та міграції).
21. Поняття склад та рух трудових ресурсів.
22. Особливості статистичного вивчення ринку праці.
23. Сучасний стан і тенденції безробіття в Україні.
24. Сучасний стан і тенденції зайнятості в Україні.
25. Статистичне вивчення якості робочої сили.
26. Статистика доходів населення (первинний, факторний, сукупний доходи).
27. Поняття «рівень життя», система показників рівня життя населення.
28. Якісні рівні життя населення (достаток, нормальний рівень, бідність, злиденність).
29. Види і склад доходів населення. Показники доходів населення.
30. Поняття потреб і споживчих комплексів.
31. Нормативи споживання і споживчі бюджети.
32. Показники споживання матеріальних благ та послуг.
33. Індекс розвитку людського потенціалу.
34. Проблема бідності та рівня життя населення України.
35. Соціальні індикатори рівня життя населення.
36. Середня заробітна плата в Україні.

37. Соціальне значення і завдання статистичного вивчення громадської думки.
38. Показники статистики громадської думки.
39. Організація вибіркового спостереження (опитування).
40. Джерела засобів існування населення України (за даними Всеукраїнського перепису населення 2001 р.)
41. Статистичні показники споживанням населення матеріальних благ і послуг. Споживчий бюджет. Споживчий кошик.
42. Статистичний аналіз диференціації доходів населення України (1991-2014 рр.).
43. Статистичний аналіз стану житлових умов сільських та міських мешканців Львівщини.
44. Статистичний аналіз стану шкільної та вищої освіти на Львівщині.
45. Стан здоров'я населення України (за даними вибіркового опитувань домогосподарств).
46. Стан соціального забезпечення населення України: статистичний аналіз.
47. Тенденції смертності і тривалості життя населення України: всеукраїнський та регіональний виміри.
48. Показники репродуктивної поведінки населення України (за даними Всеукраїнського перепису населення 2001 р.)
49. Статистичний аналіз стану навколишнього середовища в окремих регіонах України.
50. Основні характеристики генеральної та вибіркової сукупностей.
51. Основні види графіків для представлення розподілу однієї ознаки: полігон, гістограма, секторна діаграма, блочні діаграми.
52. Військова статистика.
53. Рівень економічних, морально-політичних і військових потенціалів країн, що вивчаються, міру підготовки їх до війни.
54. Статистика щодо володіння зброєю в Україні, легалізація зброї, нелегальна та легальна зброя та боєприпаси.
55. Жінки та діти на війні.
56. Статистика самогубств серед людей, які тривалий час перебувають на території бойових дій, тощо.

10. Розподіл балів, що присвоюються студентам в рамках навчальної дисципліни “Соціальна статистика”

Оцінювання повинно стимулювати студентів до систематичної праці над курсом. Система оцінювання запропонована автором програми передбачає комплексне оцінювання роботи студентів на лабораторних та в індивідуальних проектах.

Розподіл балів, що їх отримують студенти під час семестру і під час складання іспиту, наведено нижче, у Табл. 1.

Таблиця 1

<i>№</i>	<i>Форма участі студента у навчальних заняттях</i>	<i>Максимальна кількість балів</i>
1.	Модульні тестування (письмово)	20 балів
2.	Участь у дискусіях на лабораторних заняттях	40 балів
3.	Самостійна індивідуальне дослідне завдання	40 балів
ЗАГАЛОМ		100 балів

Поточне тестування та самостійна робота															Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	100
6	6	7	6	6	7	6	7	6	7	6	7	7	6	10	

Відповідність 100-бальної шкали до 5-бальної прийнято у наступному співвідношенні:

Кількість балів	Оцінка ECTS	Оцінка 5-ти бальна	Зарахування курсу
90-100	A	5 (відмінно)	Так
81-89	B	4 (дуже добре)	Так
71-80	C	4 (добре)	Так
61-70	D	3 (задовільно)	Так
51-60	E	3 (достатньо)	Так
21-50 (за роботу в семестрі)	–	–	допускається до складання іспиту
До 20 (за роботу в семестрі)	FX	2	незадовільно (оцінка автоматично виставл. у відомість)
Сумарна кількість балів після здачі по талону № 1, 2 – від 0 до 50	FX	2	незадовільно

Сумарна кількість балів після здачі по талону «К» – від 0 до 50	F	2	незадовільно
---	---	---	--------------

11. Методичне забезпечення нормативного навчального курсу “Соціальна статистика”

Методичне забезпечення нормативного навчального курсу “Соціальна статистика” надається студентам у вигляді записаних на СД навчально-методичних матеріалів і містить наступні складові.

1. Робоча програма навчальної дисципліни.
2. Календаризований план проведення занять.
3. Бази даних статистичних спостережень.
4. Список наукових праць.
5. Тематичні наукові статті.

12. Рекомендована література до нормативного навчального курсу “Соціальна статистика”

Базова література

1. Герасименко С.С., Головач А.В., Єріна А.М., Козирев О.В., Пальян З.О., Шустиков А.А. Статистика. – К.: КНЕУ, 2000. – 468 с.
2. Матковський С.О., Вдовин М.Л., Панчишин Т.В. Статистика: Навч. посібник. – Львів: Вид. центр Львів. нац. унів. ім. Івана Франка, 2010. – 344 с.
3. Фецура Р.В., Барвінський А.Ф., Кічор В.П. Статистика: теоретичні засади і прикладні аспекти. Навч. посібник/ За ред. Р.В. Фецура. – Львів: Інтелектуальний Захід, 2003. – 576 с.
4. *Blaikie N.* Analyzing Quantitative Data. From Description to Explanation. London, Thousand Oaks, New Dehli: SAGE Pblns, 2003. – 352 p.

Допоміжна література

1. Всеукраїнський перепис населення. Методологія та організація: навч. посібник. – К.: Держкомстат України, 2001. – 336 с.
2. Геллер В. Б. Статистика ринку житла: Навч. посібник.- К.: Ін-т статистики, обліку та аудиту Держкомстату України, 2000. – 190 с.
3. Слейко Я., Жерновий Ю. Основи статистики. Програма курсу для студентів спеціальності “Соціологія”. – Львів: Вид. Львів. нац. унів. ім. Івана Франка, 2003. – 18 с.
4. Карлсон Веверлі. Жінки в статистиці: стан справ // Статистика України. – 2001.– № 2. – С. 63-70.
5. Каткова Т.І. Статистика: навчально-метод. посібник для студ. вищих навч. закл. / Т.І Каткова, Н.О. Попова. – Донецьк: Юго-восток, Лтд., 2008. – 240 с.
6. Кулинич Р.О. Статистичні методи аналізу взаємозв'язку показників соціально-економічного розвитку: моногр. – К.: Формат, 2008. – 288 с.
7. Правова статистика: Курс лекцій /О. М. Джужа (відп. ред.). – К.: Нац. акад. внутрішніх справ України, 2000. – 336 с.
8. Проблеми розвитку регіональної статистики в Україні /Ін-т регіон. дослідж. Ред.: М. І. Долішній. – Л.,К., 1997. – 95 с.
9. Статистика: Підручник/ Під ред. О. П. Бондаренко. – К.: КНЕУ, 1998. – 468 с.
10. Столяров Г. С., Вороненко Ю. В., Голубчиков М. В. Статистика охорони здоров'я: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. – К.: КНЕУ, 2000. – 200 с.
11. Уманець Т. В. Статистика: навч. посібник / Т.В. Уманець, Ю.Б. Пігарев. – К.: Вікар, 2003. – 623 с.
12. Хижняк Л.М. Соціально-економічна статистика: навчально-методична розробка для студентів соціологічного факультету. – Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2005. – 65 с.
13. Хижняк Л. М. (2017). Міфи про соціальну статистику, професійна підготовка соціологів та інформаційна безпека держави. Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Серія «Соціологічні дослідження сучасного суспільства: методологія, теорія, методи», 38, 92-95. Retrieved із

<https://periodicals.karazin.ua/ssms/article/view/8644>

14. Роль жінок у Великій Вітчизняній Війні: цифри і факти. // Режим доступу на <https://wartime.org.ua/1329-rol-zhnok-u-veliky-vtchiznyany-vyn-cifri-fakti.html>.
15. *Smith G.* Introduction to Statistical Reasoning. Boston, Ma.: WCB/McGraw-Hill, 1998. – 654 p.
16. Cohen, J., Cohen, P., West, S. G., & Aiken, L. S. (2003). Applied multiple regression/correlation analysis for the behavioral sciences (3rd ed.). Routledge. <https://www.routledge.com/Applied-Multiple-RegressionCorrelation-Analysis-for-the-Behavioral-Sciences/Cohen-Cohen-West-Aiken/p/book/9780805822236>.
17. Tibshirani, R. (1996). Regression shrinkage and selection via the lasso. Journal of the Royal Statistical Society: Series B (Methodological), 58(1), 267-288.
18. Breiman, L. (2001). Random forests. Machine learning, 45(1), 5-32.

Інтернет-джерела:

1. Статистика України (Науково-інформаційний журнал. Видається з 1998 р.).
2. ЕНК «Соціальна статистика» URL: <http://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=2476>
3. Державна служба статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Інформаційні ресурси до нормативного навчального курсу “Соціальна статистика”
<http://www.pineforge.com/frankfort-nachmiasstudy5/index.htm> – 5. Social Statistics for a Diverse Society, 5th edition
<http://www.europeansocialsurvey.org/> – The European Social Survey
<http://www.worldvaluessurvey.org/> – The World Values Survey
<http://www.ukrstat.gov.ua/> - Державна служба статистик України